

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta tat-2 ta' Marzu, 2009

Avviz Numru. 149/2006

Business Marketing Services Limited (C-12779)

vs

VISET Malta p.l.c. (C-26469)

II-Qorti,

Rat l'avviz ipprezentat mis-socjeta' attrici fit-30 ta' Mejju, 2006 fejn talbet lil din il-Qorti li tikkundanna lis-socjeta' konvenuta li thallas is-somma ta' tlett elef tlett mijha tnejn u hamsin lira Maltin u ghaxar centezmi (Lm3,352,10) jew somma verjuri, rappresentanti danni li gew sofferti mis-socjeta' attrici bhala rizultat tat-terminazzjoni unilaterali u minghajr gustifikazzjoni valida ta' inkarigu moghti minnhom lill-istess socjeta' attrici konsistenti fil-pubblikazzjoni ta' zewg brochures maghrufa bhala "Welcome Brochure" u "Valletta Highlights". Is-socjeta' attrici qed titlob ukoll l-imghax mid-data tat-terminazzjoni ta' l-inkarigu sad-data tal-pagament effettiv bir-rata ta' tmienja fil-mija (8%) fis-sena.

Nonostante li gew interpellati jersqu ghall-likwidazzjoni tad-danni nkluz permezz ta' ittra ufficjali datata 9 ta' Lulju 2004 (Dok A) u fax datata 23 ta' Mejju 2006 (Dok B) huma baqghu inadempjenti.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittra ufficjali datata 9 ta' Lulju 2004 u tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju li gie pprezentat kontestwalment ma' dan ir-rikors, kontra s-socjeta' konvenuta li giet ingunta ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tas-socjeta' konvenuta pprezentata fl-4 t'Awissu 2006 fejn esponiet:

1. Illi s-socjeta' esponenti ma kkawzat ebda danni lis-socjeta' rikorrenti stante li kienet din l-ahhar socjeta' li qatt ma rnexxielha tittermina l-inkarigu moghti lilha u *in oltre* stante li n-natura tar-relazzjoni ta' bejn ir-rikorrenti u l-esponenti ma kienetx tali li tista' twassal ghall-ikkawzar ta' danni mill-esponenti lir-rikorrenti.
2. Illi in oltre, u minghajr pregudizzju s-socjeta' rikorrenti trid tipprova li kienet is-socjeta' intimata li kkawzat id-danni li allegatament garrbet l-istess socjeta' rikorrenti li in oltre trid tipprova wkoll l-istess danni;
3. Salv risposti ulterjuri jekk ikun il-kaz.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

F'din il-kawza s-socjeta' attrici qieghda titlob lill-Qorti li tikkundanna lis-socjeta' konvenuta li thallas ammont ta' danni wara li s-socjeta' konvenuta arbitrarjament waqqfet appalt li kienet tat lis-socjeta' attrici sabiex dina tipproduci *vouchers* biex jitqassmu lill-passiggieri li jigu Malta fuq il-cruise *liners*.

Ir-rappresentant tas-socjeta' attrici Lorenzo Mule Stagno xehed (fol 19) illi huwa kelli relazzjoni kummercjali mas-socjeta' konvenuta u fl-2003 kienet tqabbdet sabiex tiproduci *brochures* bl-Ingliz u bl-Ispanjol sabiex jitqassmu lill-passiggieri li jigu fuq il-cruise *liners*. Ix-xogħol sar u f'Novembru 2003 sar il-hlas. Fil-frattemp is-socjeta' konvenuta qabbdet lis-socjeta' attrici sabiex tipprepara *brochure* iehor magħruf bhala "Welcome Brochure" li kelli jigi stampat f'hames lingwi u kelli jsir wkoll stampar mill-għid tal-"*Valletta Highlights*" illi kien originarjament gie stampat mis-socjeta' attrici u din id-darba bil-lingwa Taljana, Franciza u Germaniza. Dan l-appalt jidher illi nghata għal habta ta' Ottubru 2003. Is-socjeta' attrici accettat dan l-appalt. Il-ftehim kien illi s-socjeta' attrici kellha tfittex u ggib *sponsors* sabiex jirreklamaw fuq il-*brochure*. Il-profitti li taqla' minn dan l-isponsorship kellha zzommhom hi.

Lorenzo Mule Stagno a fol 99 ighid testwalment "skond *I-agreement li kellha mal-VISET kwalunkwe telf jew profitt li stajt nagħmel minn din l-operazzjoni nsofrieh jew ingawdien jien". Għalhekk kien fl-interess tas-socjeta' attrici li iktar ma jkollha reklami jew *sponsors*, iktar kienet se tagħmel profitt minn din l-operazzjoni. Għal dak li huwa t-terminu meta kelli jigi kkonsenjat il-prodott il-partijiet kienu ftieħmu li dan kelli jingħata lis-socjeta' konvenuta mal-bidu ta' l-istagħun tal-cruise *liners* tal-2004. Jidher pero' li ma kienx car bejniethom meta ezatt kelli jibda dan l-istagħun. Filwaqt illi l-VISET kienet qed tippretendi li dan l-istagħun jibda fil-bidu ta' Marzu, jidher illi Lorenzo Mule Stagno ma hax din l-impressjoni u baqa' jippretendi li x-xogħol kelli jkun lest sa l-ahħar ta' Marzu. Fil-fatt a fol 96 ighid "verbalment konna ftiehmna li l-prodott kelli jkun lest sa l-ahħar ta' Marzu jew bidu ta' April meta jibda l-istagħun tal-cruise *liners*." Mentrej Charles Mizzi għas-socjeta' konvenuta kif ukoll Stephen Xuereb il-financial controller tal-VISET kienu qeqhdin jinsistu li l-istagħun jibda fil-bidu ta' Marzu (fol 105/107). Hi x'inihi pero' zgur illi l-inkarigu gie mogħti lis-socjeta' attrici għal habta ta' Ottubru/Novembru tal-2003 u bejn dan ix-xahar u Dicembru ta' l-istess sena jidher illi kien hemm hafna korrispondenza u kuntatti bejn Lorenzo Mule Stagno u*

Charles Mizzi. Dan ta' l-ahhar ighid testwalment “*bejn Novembru u Dicembru kellna kuntatti mas-socjeta’ attrici kwazi kulljum u kont nishaq magħhom dwar l-importanza u l-urgenza li jkollna dawn il-brochures sa Marzu.*”

Jidher pero’ illi s-socjeta’ attrici damet sakemm hadet l-inizjattivi sabiex tfittex ghall-isponsorships għar-reklami. Fi kliem Lorenzo Mule Stagno (fol 20 u fol 115) “*minkejja li jiena bghatt kwantita’ kbira ta’ emails ... sa l-ahhar ta’ Frar ma kienx għad kelli konferma illi xi hadd minn dawn kien sejjjer jirreklama....*” Ukoll “*l-ewwel emails għar-reklami bagħthom ghall-ahhar ta’ Jannar.*” Irrizulta illi sa l-ahhar ta’ Frar kellu biss zewg reklami li kienu jiswew elfejn lira izda ppretenda aktar reklami u baqa’ jittituba jibghatx il-prodott ghall-istampar peress illi haseb li kellu aktar zmien. Pero’ dana ma kienx l-intendiment tas-socjeta’ konvenuta illi meta rat li wasal Frar u ma kienx hemm a *firm commitment* ta’ sponsorships u li l-brochures baqghu ma ntbagħtux ghall-istampar bezghu bir-ragun, illi meta jigi Marzu ma kienx ser ikollhom il-prodott f’idejhom.

L-ewwel komunikazzjoni tas-socjeta’ konvenuta lis-socjeta’ attrici illi turi certa preokkupazzjoni kienet dik mibghuta fil-5 ta’ Frar 2004 (fol 46) fejn is-socjeta’ konvenuta qieghda ssaqsi jekk kienx hemm xi zviluppi. Is-Sur Mule Stagno jwiegeb testwalment “*not much has happened in the meantime. We are waiting for Vodafone to confirm whether they want to be in the Valletta Brochure or not...*” Is-socjeta’ konvenuta tirrispondi u tħid fost affarijet ohra illi “*we would like to have these leaflets especially the Valletta one in print during this month...*” Għalhekk is-socjeta’ attrici kienet taf illi z-zmien kien qiegħed jagħfas u ma kellha xejn f’idejha sabiex toffri lis-socjeta’ konvenuta u sserhilha mohha illi l-prodott kien ser ikun għandha f’Marzu 2004.

Għal darb’ohra fit-23 ta’ Frar 2004 is-Sur Mizzi bagħat email lil Mule Stagno (fol 48) jistaqsi għal zviluppi, izda fil-Qorti is-Sur Mule Stagno jghid testwalment “*ma kienx possibbli illi jiena nagħti l-printing sa l-ahhar ta’ Frar.... Nista’ nikkonferma illi sal-25 ta’ Frar ma kontx għadni bghatt il-materjal ghall-istampar.*” Din is-sitwazzjoni

Kopja Informali ta' Sentenza

verament ippreokkupat lis-socjeta' konvenuta u meta dina rrealizzat li wasal l-ahhar ta' Frar u ma kienx hemm *firm commitments* ghall-isponsorships, il-brocure ma kienx għadu ttieħed ghall-istampar, kien hemm *translations* li kienu għadhom ma sarux, allura b'konsultazzjoni mas-superjuri tieghu Charles Mizzi bagħat email fis-26 ta' Frar 2004 (fol 49) fejn dana ta struzzjonijiet lis-socjeta' attrici illi ma tkomplix għaddejja bl-inkarigu illi kienet originarjament mogħtija. Is-Sur Mule Stagno pprova jikkomunika mad-dirgenti tas-socjeta' konvenuta, izda ma rnexxielhux sakemm fl-ahhar iddecieda li jiġi wiċċi din il-kawza għad-danni li huwa sofra bl-irtirar arbitrarju tal-inkarigu li kien originarjament mogħti. Fl-affidavit tieghu a fol 20 jagħti spjegazzjoni ta' kif wasal ghac-cifra tad-danni u ghaliex.

Ikkunsidrat:

Illi fl-isfond ta' dawn ir-rizultanzi l-Qorti ssib illi l-iktar fattur importanti fir-relazzjonijiet kummerciali illi kien hemm bejn il-partijiet kien dak taz-zmien. Għas-socjeta' konvenuta kienet importanti illi l-brocures ikunu f'idejha sal-bidu ta' Marzu tal-2004 u ta' dan is-socjeta' attrici kienet ben saputa. Jidher pero' illi nhela hafna zmien fit-tfittxija għal sponsorships għar-reklami. Dan is-socjeta' attrici kellha dritt tagħmlu u kien fl-interess tagħha li tagħmlu peress li minnhom kienet ser tagħmel il-qlegh tagħha. Pero' dan sar a skapitu tal-ftehim illi gie milhuq mas-socjeta' konvenuta illi l-brocures ikunu lesti sa Marzu. Is-Sur Mule Stagno interpreta dan it-terminu sa l-ahhar tax-xahar u b'hekk haseb li akkwista aktar zmien, pero' dan ma kellu l-ebda dritt jagħmlu meta huwa kien jaf illi s-socjeta' konvenuta kienet qed tipprettendi l-brocures sal-bidu ta' Marzu.

Charles Mizzi għamilha cara ma' Mule Stagno illi dan kien il-kaz, izda minkejja illi Mule Stagno kien jaf illi mhux facili li ggib l-isponsors u dan jirrikjedi hafna zmien, halla ghall-Jannar sabiex beda bit-tfittxija tieghu ghall-isponsors, dan meta kien jaf li l-inkarigu kien gie mogħti lilu originarjament f'Ottubru jew Novembru tal-2003. Ma kienx għaqli għal Mule Stagno illi jħalli dawk l-ewwel xhur għaddejja mingħajr ma jfitteg għall-isponsors u mhix

Kopja Informali ta' Sentenza

skuza illi jghid I-ispecifications gew moghti lilu f'Jannar. Dana setghu gew moghtija lilu dak iz-zmien pero' b'daqshekk ma jfissirx li ma setghax kellu f'idejh diga' ammont ta' sponsors li kien se jkunu disposti illi jirreklamaw fil-brocure li kien se jkun prodott minnu. Ghalhekk, hemm element ta' traskuragni da parti ta' Mule Stagno illi huwa ma hasibx mall-ewwel meta kien jaf b'dawn id-diffikultajiet. Jekk kellu xi dubju dwar meta kellu jikkonsenza I-merkanzija, jekk hux fl-ahhar ta' Marzu jew fil-bidu, allura I-prudenza tiddetta illi kellu jiehu hsieb ghall-aqsar terminu u jaccerta ruhu illi kollox kellu jkun lest sal-bidu ta' Marzu, izda fi kliemu stess sa I-ahhar ta' Frar ma kien għad kellu xejn. Ghalhekk il-Qorti ssib li s-socjeta' konvenuta bir-ragun bagħtet email tas-26 ta' Frar 2004 (fol 49) u tterminat l-inkarigu moghti.

Il-Qorti ssib illi s-socjeta' attrici naqset milli tesewgixxi l-inkarigu moghti lilha fi zmien stipulat, zmien li għas-socjeta' konvenuta kien wieħed fatali peress li ma ridietx titlef l-opportunita' illi tipprovd iż-żill-passiggieri tal-cruise liners bl-informazzjoni li kien ikollhom bzonn ghall-mawra tagħhom fil-pajjiz. Ghalhekk is-socjeta' attrici naqset milli twettaq l-obbligu tagħha illi tikkonsenza I-merkanzija fi zmien stipulat u dan kien jintitola lis-socjeta' konvenuta illi tittermi unilateraltment l-inkarigu lilha moghti u tissalvagwardja d-drittijiet tagħha.

F'dawn ic-cirkostanzi l-Qorti ma tarax li s-socjeta' attrici għandha tkun intitolata għad-danni taht il-principju tad-dritt Ruman illi "*nullus commodum caper et potest dei inguria sua propria.*"

Għal dawn il-motivi,

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi illi tichad it-talba tas-socjeta' attrici bl-ispejjeż kontra tagħha.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----